

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-132
Datum 2025-09-24

→ ArkDes remissvar – Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (2025:12) - Dnr LI2025/01207

Regeringskansliet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
E-post: li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia e-post: li.bb@regeringskansliet.se
Dnr: LI2025/01207

Yttrande över remiss av Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (2025:12)

Stockholm den 2025-09-24

Karin Nilsson
Tillförordnad överintendent, ArkDes

Beredning
Stina Westlin
Strategisk utredare, ArkDes

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-132
Datum 2025-09-24

→ ArkDes remissvar – Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (2025:12) - Dnr LI2025/01207

Yttrande över remiss av Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (2025:12)

Statens centrum för arkitektur och design, ArkDes, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på remissen av Boverkets rapport “Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (2025:12)”.

ArkDes yttrar sig över remissförslaget utifrån ansvarsområdet att verka för att det mål som riksdagen har fastställt för arkitektur, formgivning och design uppnås (*Politik för gestaltad livsmiljö*, Prop. 2017/18:110). ArkDes anser att remissförslaget berör frågor kopplade till politikområdet *Gestaltad livsmiljö* och det nationella målet för arkitektur, formgivning och design med delpreciseringar.

Sammanfattning av ärendet

Boverket fick 2024 i uppdraget av regeringen att ta fram förslag på författningsförändringar för att ändra de tekniska egenskapskraven och utformningskraven som ställs i plan- och bygglagen vid ändring, ombyggnad och omvandling av byggnader, samt att beskriva och beakta konsekvenserna av förslagen. Regelförenklingarna rör bland annat kraven på tillgänglighet och användbarhet. Syftet med uppdraget är att kraftigt minska kostnaderna vid ändring, ombyggnad och omvandling av byggnader för att möjliggöra ett bättre nyttjande av det befintliga byggnadsbeståndet.

ArkDes ställningstagande

ArkDes tillstyrker remissförslaget med vissa reservationer.

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-132
Datum 2025-09-24

→ ArkDes remissvar – Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (2025:12) - Dnr LI2025/01207

ArkDes synpunkter

Politik för gestaltad livsmiljö, med det nationella målet för arkitektur, formgivning och design, tar bland annat upp frågor om hållbarhet, kvalitet och tillgänglighet. ArkDes anser att politiken och det nationella målet i hög grad berör de frågor som lyfts i rapporten “Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad” och därför borde omnämnas som en viktig utgångspunkt för utredningen.

ArkDes stödjer utredningens intentioner och övergripande mål att bättre nyttja det befintliga byggnadsbeståndet, dels för att skapa fler bostäder dels ur ett resurshushållningsperspektiv. Att på olika sätt kraftigt öka antalet bostäder är efterfrågat, då det råder ett stort underskott på bostadsmarknaden av bostäder för grupper i samhället med låga inkomster exempelvis unga vuxna, socialt utsatta, äldre och funktionsnedsatta. ArkDes anser att det är angeläget att både tydliggöra krav och att minska på onödiga krav och kostnader inom byggbranschen, bland annat för att få till stånd fler bostäder för dessa målgrupper.

Det nationella målet för arkitektur, formgivning och design med delpreciseringar betonar betydelsen av att bygga de gemensamma livsmiljöerna med hållbarhet och kvalitet, och detta utan att underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden. ArkDes stöder utredningens strävan att förenkla och förtydliga de krav som ställs i plan- och bygglagen, men vill trycka på vikten av att berörda aktörer – trots regelförenklingar som har kostnadsbesparingar som mål – har ett fortsatt fokus på hållbarhet och kvalitet när man bygger och gestaltar våra bostäder och livsmiljöer, exempelvis att bostäderna byggs med tillfredställande ventilations-, brandskydds- och ljusförhållanden.

Utredningen går bland annat ut på att minska kraven på tillgänglighet och användbarhet, exempelvis vid ombyggnation av vinds- och suterrängvåningar. Likaså föreslås ändrade krav på hiss i flervåningshus. Det nationella målet för arkitektur, formgivning och design trycker i en av delpreciseringarna särskilt på att de byggda miljöerna ska göras tillgängliga för alla. ArkDes efterlyser en beskrivning som mer fördjupat och nyanserat belyser förslagets konsekvenser för den allt större gruppen äldre personer och personer med funktionsnedsättning, samt resonerar kring alternativa lösningar för dessa båda grupper.

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-132
Datum 2025-09-24

→ ArkDes remissvar – Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (2025:12) - Dnr LI2025/01207

ArkDes anser att det är svårt att få en tydlig överblick över de faktiska kostnadskonsekvenserna av förslaget. I rapporten anges att föreslagna författningsförändringar kommer att leda till sänkta kostnader för fastighetsägarna/byggherrarna med 10-26 procent av den totala projektkostnaden vid ändring av byggnader om tillgänglighetskravet för hiss tas bort (s. 96). Bedömningen baseras bland annat på en kostnadskonsekvensutredning som tagits fram av WSP i samverkan med Boverket (bilaga 2). Det framgår samtidigt att den sammanlagda kostnaden för kommunernas bostadsanpassnings- och reparationsbidrag uppgick till cirka 951 miljoner kronor under 2023 (s.93). Likaså att kommunerna beviljade 1 272 ärenden om bostadsanpassningsbidrag gällande hiss eller annan lyftanordning i flerbostadshus år 2020, med en medelkostnad på 85 911 kronor per bidrag (s.93), vilket sammanlagt blir 109 miljoner kronor. ArkDes efterfrågar en översiktlig beskrivning som tar ett helhetsgrepp kring troliga kostnadsökningar och kostnadsbesparingar för respektive aktörsgrupp i nutid och framtid kopplade till författningsförändringarna. Hur stora kommer kostnadsminskningarna respektive kostnadsökningarna att bli – när och för vem?

ArkDes har inga övriga synpunkter på remissen utöver ovan angivna inspel.